

บทที่ 5

คู่แข่งทางการค้าของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทย

จากบทที่ 2 พบว่าอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยนับเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิด การจ้างงานและการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในเชิงของการเป็นแหล่งผลิตแผง วงจรไฟฟ้าโลกถึงแม้ว่าคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดส่งออกในตลาดโลกเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.97 ก็ ตาม ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะเฉพาะของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยซึ่งเป็นผู้รับจ้างผลิต (subcontractor) ในช่วงการผลิตแบบอีซ-เอ็ม โดยการนำชิ้นส่วนสำเร็จมาประกอบเป็นชิ้นงาน ตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะ โดยมีตลาดส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าที่สำคัญที่ มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดในปี พ.ศ.2538 ตามอันดับแรก คือ ประเทศสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดส่งออกรวมร้อยละ 69.34 ของมูลค่าการส่งออกแผงวงจร ไฟฟ้าโดยรวมของประเทศ นอกจากประเทศสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น จะเป็นแหล่ง ส่งออกที่สำคัญของไทยแล้วยังเป็นแหล่งตลาดรองรับแผงวงจรไฟฟ้ารายใหญ่ของโลก โดย ในช่วง พ.ศ.2532-2536 มีส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ยรวมกันคิดเป็นร้อยละ 41.19 ของมูลค่าการนำ เข้าแผงวงจรไฟฟ้าโดยรวมของโลก (ดูตารางที่ 5.1) ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับภาวะ การแข่งขันทางการค้าอย่างหนักถึงไม่ได้ และหากพิจารณาประเทศคู่แข่งทางการค้าแผง วงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกดังกล่าวจากส่วนแบ่งตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าของประเทศ ต่างๆในแต่ละตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดนำเข้าใกล้เคียงกับไทยซึ่งอาจมีระดับความสามารถใน การส่งออกหรือส่วนแบ่งตลาดสูงกว่า เท่ากันหรือต่ำกว่าไทยแล้ว พบว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.1 ค่าดัชนีดัชนีแห่งจรรยาไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หน่วย : ร้อยละ

ประเทศ	ปี พ.ศ.	2532	2533	2534	2535	2536	เฉลี่ย
โลก		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
สหรัฐอเมริกา		27.43	24.93	25.91	26.11	25.84	26.04
สิงคโปร์		6.09	7.14	8.24	8.38	9.58	7.89
ฮ่องกง		6.03	6.32	7.30	8.23	8.44	7.26
มาเลเซีย		2.01	2.66	3.15	2.77	6.87	3.49
ญี่ปุ่น		5.70	6.08	6.79	5.88	6.29	6.15
สหราชอาณาจักร		6.39	6.53	6.62	6.75	5.95	6.45
เยอรมัน		13.55	13.85	7.33	6.98	5.55	9.45
สาธารณรัฐเกาหลี		6.01	6.45	7.74	7.76	4.99	6.59
แคนาดา		4.94	4.78	5.73	5.77	4.75	5.19
อิตาลี		5.10	5.51	5.31	5.15	3.33	4.88
ฝรั่งเศส		4.00	4.60	4.54	3.74	3.15	4.01
เนเธอร์แลนด์		1.44	1.27	1.50	1.53	2.16	1.58
เม็กซิโก		0.12	2.66	3.15	0.24	1.66	1.57
ไทย		0.55	0.75	1.01	1.16	1.39	0.97
อื่น ๆ		10.63	6.47	5.68	9.54	10.06	8.48

ที่มา : Trade by Commodity, International Trade Statistics Yearbook 1989-1993.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่แข่งทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา นับเป็นผู้บริโภคแผงวงจรไฟฟ้ารายใหญ่ที่สุดของโลก โดยในปี พ.ศ. 2536 มีการนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้ารวมคิดเป็นร้อยละ 26.04 ของมูลค่าการนำเข้าโดยรวมของโลก โดยส่วนหนึ่งเป็นการนำเข้าจากประเทศไทย คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าโดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2533-2538 ร้อยละ 2.87 ค่อปี โดยคู่แข่งทางการค้าที่มีส่วนแบ่งตลาดนำเข้าเฉลี่ยใกล้เคียงกับไทย ได้แก่ ประเทศแคนาดา พิลิปปินส์ ฮองกง เยอรมัน เม็กซิโก และสหราชอาณาจักร คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.97, 4.41, 2.03, 1.36, 1.20, และ 1.16 ตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่ามีเพียงฮองกงเท่านั้นที่มีส่วนแบ่งตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าโดยเฉลี่ยใกล้เคียงกับไทยมากที่สุด คือ ร้อยละ 2.03 แต่อย่างไรก็ตามโดยภาพรวมแล้วนับว่าประเทศไทยได้สูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้แก่ประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนแบ่งตลาดนำเข้ามีการปรับตัวลดลงจากเดิมร้อยละ 3.57 ในปี พ.ศ.2533 เป็นร้อยละ 2.45 ในปี พ.ศ.2538 (ดูตารางที่ 5.2) และหากพิจารณาระดับความสามารถในการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าระหว่างประเทศจากความสามารถในการยึดครองตลาดหรือส่วนแบ่งตลาดนำเข้าในสหรัฐอเมริกาแล้ว ฮองกงนับเป็นคู่แข่งในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกาที่มีระดับความสามารถในการส่งออกใกล้เคียงกับไทยมากที่สุด โดยมีประเทศแคนาดาและฟิลิปปินส์เป็นคู่แข่งที่มีระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าสูงกว่าไทย ในขณะที่ประเทศ เยอรมัน เม็กซิโก และสหราชอาณาจักร เป็นเสมือนคู่แข่งของไทยที่มีระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าต่ำกว่าไทยในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกานั้นเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.2 ตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าที่สำคัญของประเทศสหรัฐอเมริกา

รายการ	หน่วย / ปี พ.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538	เฉลี่ย
มูลค่าการนำเข้า	1,000 US\$	10,667,475	11,526,521	13,620,138	17,336,952	23,382,923	35,487,039	18,670,175
		(-2.05)	(8.05)	(18.16)	(27.29)	(34.87)	(51.76)	(23.03)
ส่วนแบ่งตลาดนำเข้า								
ญี่ปุ่น	ร้อยละ	25.58	26.31	26.41	28.25	27.70	39.55	28.97
		(-18.05)	(11.13)	(18.63)	(36.18)	(32.20)	(39.55)	(13.91)
สาธารณรัฐเกาหลี	ร้อยละ	15.58	14.66	13.99	14.13	16.64	19.61	12.50
		(-2.60)	(1.69)	(12.71)	(28.55)	(58.85)	(78.93)	(24.93)
มาเลเซีย	ร้อยละ	13.48	12.13	12.78	14.24	13.41	13.12	11.01
		(-3.36)	(-2.83)	(24.58)	(41.78)	(27.04)	(48.43)	(15.64)
สิงคโปร์	ร้อยละ	10.36	9.97	9.10	8.00	8.59	7.67	8.95
		(9.26)	(4.05)	(7.84)	(11.81)	(44.88)	(35.52)	(16.93)
แคนาดา	ร้อยละ	9.33	12.31	12.66	7.85	5.69	4.73	7.97
		(13.67)	(42.53)	(21.61)	(-21.09)	(-2.20)	(25.99)	(16.93)
ฟิลิปปินส์	ร้อยละ	5.01	5.02	5.42	5.63	5.4	5.11	4.41
		(-5.68)	(8.35)	(27.64)	(32.07)	(29.55)	(43.46)	(17.22)
ไทย	ร้อยละ	3.57	3.33	2.29	2.71	2.87	2.45	2.87
		(6.41)	(0.83)	(-18.68)	(50.25)	(43.11)	(30.00)	(10.28)
ฮ่องกง	ร้อยละ	2.12	2.13	2.47	2.83	2.63	2.98	2.03
		(25.51)	(8.76)	(37.07)	(45.54)	(25.32)	(72.40)	(28.18)
เยอรมัน	ร้อยละ	1.95	1.82	1.59	1.25	1.56	1.46	1.36
		(44.66)	(0.83)	(3.24)	(0.45)	(67.23)	(42.94)	(26.48)
เม็กซิโก	ร้อยละ	1.56	1.34	1.26	1.52	1.49	1.21	1.20
		(-1.95)	(-7.15)	(11.36)	(53.25)	(32.15)	(23.47)	(9.65)
สหราชอาณาจักร	ร้อยละ	1.82	1.55	1.62	1.98	1.60	1.45	1.16
		(4.72)	(-7.62)	(23.13)	(55.46)	(9.20)	(37.27)	(11.12)
ฝรั่งเศส	ร้อยละ	1.51	0.84	0.82	1.27	1.56	2.08	1.00
		(15.12)	(-40.39)	(16.18)	(96.20)	(65.99)	(102.53)	(26.57)
อิสราเอล	ร้อยละ	0.92	1.24	1.12	0.54	0.57	0.20	0.73
		(35.57)	(45.85)	(6.12)	(-38.34)	(42.28)	(-45.50)	(14.05)
ไอร์แลนด์	ร้อยละ	0.52	0.51	0.56	0.61	0.85	2.31	0.51
		(-33.29)	(4.74)	(31.05)	(38.31)	(86.73)	(314.40)	(67.27)
อื่น ๆ	ร้อยละ	6.47	6.65	7.65	8.74	8.91	10.15	6.40

ที่มา : United Nation, International Trade Microfilm of America 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995.

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)

คู่แข่งทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์นับเป็นตลาดรองรับแผงวงจรไฟฟ้าที่สำคัญเป็นอันดับที่สองของโลก โดยมีการนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าโดยรวมขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิมมูลค่า 3,059,165 พันดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2533 เป็น 15,573,473 พันดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2538 คิดเป็นอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 37.42 ต่อปี ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการนำเข้าจากประเทศไทย โดยส่วนแบ่งตลาดนำเข้าของไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2.59 ในปี พ.ศ. 2533 เป็นร้อยละ 4.95 ในปี พ.ศ. 2538 คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าโดยเฉลี่ยร้อยละ 5.47 ต่อปี ในขณะที่นำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าจากประเทศอื่นๆที่มีส่วนแบ่งนำเข้าใกล้เคียงกับไทย ได้แก่ ประเทศฮ่องกง ฟิลิปปินส์ เยอรมัน สหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าโดยเฉลี่ยร้อยละ 3.66, 2.90, 2.04, 1.68 และ 1.56 ตามลำดับ โดยส่วนแบ่งตลาดนำเข้าของประเทศดังกล่าวมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 3.47, 3.67, 2.76, 2.26 และร้อยละ 0.72 ในปี พ.ศ.2533 เป็นร้อยละ 4.46, 3.05, 2.45, 0.77 และร้อยละ 2.37 ในปี พ.ศ.2538 ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าโดยเฉลี่ยร้อยละ 49.03, 34.77, 61.55, 18.39 และร้อยละ 81.88 ตามลำดับ ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยโดยเฉลี่ยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 57.49 ต่อปี (ดูตารางที่ 5.3) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประเทศที่กล่าวข้างต้นเป็นเสมือนคู่แข่งของไทยที่มีระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าหรือมีส่วนแบ่งตลาดนำเข้าในตลาดสิงคโปร์ต่ำกว่าประเทศไทยทั้งสิ้น และนอกจากประเทศไทยจะต้องเผชิญกับประเทศคู่แข่งที่กล่าวข้างต้นแล้วยังต้องเผชิญกับคู่แข่งทางการค้าที่มีความสามารถในการยึดครองตลาดนำเข้าได้มากกว่าไทยด้วย ซึ่งได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี โดยมีส่วนแบ่งตลาดนำเข้าโดยเฉลี่ยร้อยละ 11.90 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนแบ่งตลาดนำเข้าโดยเฉลี่ยของไทยร้อยละ 5.47 แล้วนับว่าแตกต่างกันค่อนข้างมากหรือประมาณ 2 เท่าของส่วนแบ่งตลาดนำเข้าของไทยในปัจจุบัน แต่สาธารณรัฐเกาหลีก็เป็นเพียงประเทศเดียวที่สามารถยึดครองส่วนแบ่งตลาดนำเข้าได้มากกว่าและใกล้เคียงกับไทยมากที่สุด ดังนั้นประเทศฮ่องกง ฟิลิปปินส์ เยอรมัน สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และสาธารณรัฐเกาหลี จึงเป็นเสมือนคู่แข่งทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าของไทยในตลาดส่งออกสิงคโปร์นั่นเอง

ตารางที่ 5.3 ดุลการค้ากับเศรษฐกิจโลกที่สำคัญของประเทศเอเซียใต้

รายการ	หน่วย / ปี พ.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538	เฉลี่ย
มูลค่าการนำเข้า	1,000 US\$	3,059,165	3,666,433	4,371,427	6,431,310	10,876,562	15,573,473	7,296,305
		(26.43)	(19.85)	(19.23)	(47.12)	(66.01)	(45.87)	(37.42)
ส่วนแบ่งตลาดนำเข้า								
ญี่ปุ่น	ร้อยละ	29.05	28.94	28.84	28.56	25.92	25.39	27.78
		(18.88)	(19.39)	(18.81)	(45.68)	(50.68)	(42.88)	(32.72)
มาเลเซีย	ร้อยละ	17.66	19.38	17.02	13.71	17.42	18.78	17.33
		(36.34)	(31.51)	(4.70)	(18.52)	(110.93)	(57.24)	(43.21)
สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	23.63	19.76	19.41	20.29	16.21	14.21	18.92
		(25.58)	(0.20)	(17.15)	(53.79)	(32.62)	(27.88)	(26.20)
สาธารณรัฐเกาหลี	ร้อยละ	7.52	8.84	11.93	12.19	14.44	16.49	11.90
		(10.06)	(40.93)	(80.96)	(50.31)	(96.66)	(66.55)	(54.25)
ไทย	ร้อยละ	2.59	6.05	6.48	6.69	6.05	4.95	5.47
		(15.40)	(180.58)	(27.51)	(51.95)	(50.08)	(19.41)	(57.49)
ฮ่องกง	ร้อยละ	3.47	3.59	2.98	3.10	4.35	4.46	3.66
		(36.04)	(23.73)	(-0.96)	(53.30)	(132.66)	(49.41)	(49.03)
ฟิลิปปินส์	ร้อยละ	3.67	2.71	2.23	2.59	3.14	3.05	2.90
		(8.40)	(-11.56)	(-1.69)	(70.41)	(101.44)	(41.62)	(34.77)
อินโดนีเซีย	ร้อยละ	2.76	1.76	1.08	1.25	2.95	2.45	2.04
		(37.00)	(-23.55)	(-26.63)	(89.51)	(291.85)	(21.13)	(61.55)
สหราชอาณาจักร	ร้อยละ	2.26	2.36	2.38	1.16	1.34	0.77	1.68
		(30.92)	(25.80)	(20.16)	(-28.59)	(63.14)	(-0.90)	(18.39)
ฝรั่งเศส	ร้อยละ	0.72	0.95	0.81	2.17	2.35	2.37	1.56
		(12.00)	(58.06)	(1.90)	(292.71)	(79.55)	(47.03)	(81.88)
อื่น ๆ	ร้อยละ	6.67	5.66	6.84	8.29	6.03	7.10	6.77

ที่มา : International Trade Microfilm of Singapore 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995.

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ อัตราการขาดดุล (ร้อยละ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่แข่งทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกญี่ปุ่น

โดยประมาณร้อยละ 16.71 ของมูลค่าการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้ารวมของไทยในปี พ.ศ.2538 ส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นญี่ปุ่นจึงเป็นหนึ่งในตลาดรองรับแผงวงจรไฟฟ้าหลักของไทย และเป็นหนึ่งในผู้บริโภคแผงวงจรไฟฟ้าหลักของโลก คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าโลกเฉลี่ยในปี พ.ศ.2532-2536 ร้อยละ 6.15 โดยญี่ปุ่นมีการนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจากเดิมมูลค่า 2,604,153 พันดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ.2533 เป็นมูลค่า 10,843,736 พันดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ.2538 คิดเป็นอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 32.11 ต่อปี โดยเป็นการนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าจากไทยคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 1.34 ต่อปี โดยภาพรวมแล้วส่วนแบ่งตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าของไทยมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ 0.44 ในปี พ.ศ.2533 เป็นร้อยละ 0.71 ในปี พ.ศ.2538 ตามลำดับ โดยประเทศผู้ส่งออกที่สามารถครอบครองตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าของญี่ปุ่นได้เป็นส่วนใหญ่ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเกาหลี และสิงคโปร์ โดยคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 61.06, 16.53 และ 4.47 ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประเทศญี่ปุ่นนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าจากประเทศทั้งสามคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้ารวมร้อยละ 82.06 ในขณะที่นำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าจากประเทศอื่นๆ คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าเพียงร้อยละ 17.94 เท่านั้น โดยส่วนหนึ่งนำเข้าจากไทยคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 1.34 ต่อปี ในขณะที่นำเข้าจากประเทศอื่นๆที่มีส่วนแบ่งตลาดนำเข้าใกล้เคียงกับไทย ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สหราชอาณาจักร เยอรมัน ฝรั่งเศส และแคนาดา โดยคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดนำเข้าเฉลี่ยร้อยละ 2.68, 2.15, 1.40, 1.23 และร้อยละ 0.98 ตามลำดับ โดยประเทศที่มีส่วนแบ่งตลาดนำเข้ามากกว่าไทย ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สหราชอาณาจักร และเยอรมัน ซึ่งถือเป็นคู่แข่งทางการค้าของไทยที่มีระดับความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดญี่ปุ่นสูงกว่าไทย ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสและแคนาดานับเป็นคู่แข่งทางการค้าที่มีระดับความสามารถในการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไปยังตลาดญี่ปุ่นต่ำกว่าไทย (ดูตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 ค่าดัชนีนำเข้าหมวดไฟฟ้าที่สำคัญของประเทศไทย

รายการ	หน่วย / ปี พ.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538	เฉลี่ย
มูลค่าการนำเข้า	1,000 US\$	2,604,153	3,023,064	3,066,386	4,223,425	6,067,284	10,843,736	4,971,341
		(15.06)	(16.09)	(1.43)	(37.73)	(43.66)	(78.72)	(32.11)
ส่วนแบ่งตลาดนำเข้า								
สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	70.45	68.67	64.47	60.90	53.46	48.41	61.06
		(14.40)	(13.16)	(-4.77)	(30.10)	(26.11)	(61.84)	(23.47)
สาธารณรัฐเกาหลี	ร้อยละ	8.67	9.96	11.18	17.14	24.56	27.67	16.53
		(-10.98)	(33.30)	(13.87)	(111.13)	(105.84)	(101.39)	(59.09)
สิงคโปร์	ร้อยละ	1.79	2.48	4.78	5.50	5.75	6.54	4.47
		(239.04)	(61.43)	(95.42)	(58.29)	(50.11)	(103.42)	(101.28)
มาเลเซีย	ร้อยละ	2.74	2.45	2.95	2.52	2.79	2.66	2.68
		(26.60)	(3.79)	(22.03)	(17.64)	(59.32)	(70.27)	(33.28)
สาธารณรัฐไต้หวัน	ร้อยละ	3.52	2.72	2.23	2.09	1.41	0.95	2.15
		(6.96)	(-10.29)	(-16.66)	(28.61)	(-2.69)	(20.47)	(4.40)
ฮ่องกง	ร้อยละ	2.48	2.18	1.25	0.83	0.93	0.72	1.40
		(106.66)	(2.08)	(-41.81)	(-8.47)	(61.48)	(37.50)	(26.24)
ไทย	ร้อยละ	0.44	1.48	3.27	1.18	0.93	0.71	1.34
		(81.51)	(290.74)	(123.16)	(-50.19)	(13.30)	(36.19)	(82.45)
ฝรั่งเศส	ร้อยละ	2.16	1.31	1.33	0.97	0.91	0.67	1.23
		(4.29)	(-29.52)	(2.93)	(0.48)	(33.94)	(32.46)	(7.43)
แคนาดา	ร้อยละ	1.06	1.46	1.83	0.84	0.32	0.39	0.98
		(-14.59)	(58.76)	(27.56)	(-37.08)	(-45.42)	(121.82)	(18.51)
ฟิลิปปินส์	ร้อยละ	0.11	0.18	0.23	1.31	1.60	1.64	0.84
		(29.89)	(91.66)	(33.13)	(676.26)	(75.16)	(83.61)	(164.95)
อิตาลี	ร้อยละ	0.44	0.52	0.60	0.70	0.41	0.19	0.48
		(17.43)	(37.93)	(16.99)	(61.15)	(-16.84)	(-16.56)	(16.68)
เยอรมัน	ร้อยละ	0.12	0.15	0.60	0.45	0.17	0.19	0.28
		(-36.13)	(36.58)	(315.27)	(4.03)	(-44.59)	(95.33)	(61.75)
อื่น ๆ	ร้อยละ	6.02	6.44	5.27	5.57	6.76	9.25	6.55

ที่มา : International Trade Microfilm of Japan 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995.

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)

จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของโลกประกอบกับการเข้าสู่เวทีการค้าโลกของอดีตประเทศสังคมนิยมซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการล่มสลายของสหภาพโซเวียตและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจของประเทศอินโดจีนและจีนซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจทั้งในด้านผู้ผลิตและผู้บริโภครายใหม่ของโลก ตลอดจนแนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และการรวมกลุ่มทางการค้าเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มประเทศสมาชิกภายใต้ภาวะการแข่งขันทางการค้าที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น สหรัฐอเมริกาจึงเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีการรวมกลุ่มทางการค้าภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Area : NAFTA) ประกอบด้วยสมาชิก 3 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดาและเม็กซิโก โดยตกลงร่วมกันจัดตั้งเขตการค้าเสรีในภูมิภาคของตนและมีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดอุปสรรคด้านการค้า การลงทุน และการบริการ ตลอดจนมีการกำหนดมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและการจัดตั้งกลไกการยุติข้อพิพาทที่เป็นธรรม ในขณะที่เดียวกันสหรัฐอเมริกาได้นำกฎหมายการค้ามาตรา 301 มาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการกับประเทศคู่ค้าที่เห็นว่าการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมต่อตน ตลอดจนใช้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นข้ออ้างในการกีดกันหรือห้ามนำเข้าสินค้าบางประเภทกับประเทศคู่ค้าอื่นๆที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นการกีดกันทางการค้าโดยใช้ภาษีศุลกากรหรือใช้มาตรการการกีดกันทางการค้าที่มีไขภาษีสศุลกากรที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น การได้ตอบการอุดหนุนโดยคำนึงถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าแต่ละชนิด การเรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด ตลอดจนการกำหนดมาตรฐานสินค้าในระดับที่สูงกว่ามาตรฐานสากลและการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพสินค้า เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศสมาชิกในกลุ่มได้รับประโยชน์ทางการค้ามากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2536 มูลค่าการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 27.0 ของมูลค่าการค้าโดยรวมของประเทศ¹ ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีการรวมกลุ่มทางการค้าภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) ประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และประเทศบรูไน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การค้าสินค้าภายในอาเซียนเป็นไปโดยเสรี มีอัตราภาษีต่ำที่สุดโดยปราศจากข้อจำกัดที่มีไขภาษี และเพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติสู่ภูมิภาคอาเซียน ตลอดจนเพื่อรับกับสถานการณ์เศรษฐกิจการค้าโลกที่มีแนวโน้มการค้าเสรียิ่งขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องจากการเจรจาออบซุควัย โดยมีเป้าหมายลดอัตราภาษีศุลกากรภายในกลุ่มอาเซียนอยู่ในระดับร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 15 ปี เริ่มจากวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2536 โดยใช้หลักอัตราภาษีศุลกากรพิเศษที่เท่ากัน (Common Effective Preferential Tariff :

¹ The Europa World Yearbook 1995, p 3273.

CBPT) เป็นกลไกหลัก ตลอดจนยกเลิกข้อจำกัดด้านปริมาณการนำเข้าและมาตรการที่มีใช้ ภายใต้อาณัติอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเอื้อประโยชน์ทางการค้าให้แก่กลุ่มประเทศสมาชิกและเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการแข่งขันทางการค้าที่มีแนวโน้มรุนแรงมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. 2536 สิงคโปร์ทำการค้ากับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนคิดเป็นร้อยละ 21.98² ของมูลค่าการค้าโดยรวมของประเทศ ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจทางการค้าที่มีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและได้เปรียบดุลการค้ากับนานาประเทศอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าญี่ปุ่นจะไม่มีกรรวมกลุ่มทางการค้าอย่างเด่นชัดแต่ก็มีการใช้มาตรฐานสินค้าและการจำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้าแต่ละประเภทเป็นเครื่องมือในการกีดกันทางการค้าเช่นกัน

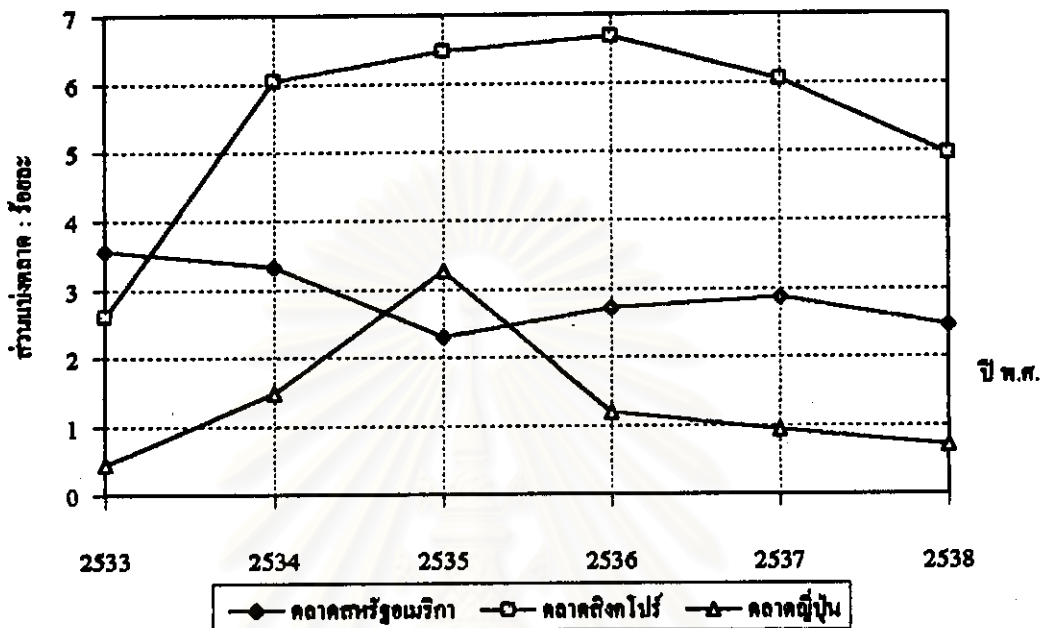
ในขณะที่ภาคการค้าระหว่างประเทศมีบทบาทสำคัญในฐานะกลไกในการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยรวมของไทย ดังนั้นประเทศไทยจึงเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีการรวมกลุ่มทางการค้าภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากสถานการณ์เศรษฐกิจและการค้าโลกในลักษณะของการลงทุนและการเปิดช่องทางการส่งออกสินค้าไทยให้กระจายไปสู่ตลาดต่างๆ ได้ง่ายขึ้น โดยอาศัยข้อตกลงและสิทธิพิเศษจากการรวมกลุ่มทางการค้าจึงเป็นเสมือนการเปิดโอกาสให้มีการขยายกำลังการผลิตซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเปิดโอกาสให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ๆ ขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดการจ้างงานและรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวซึ่งสะท้อนถึงภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนเพิ่มสูงขึ้นและเนื่องจากการรวมกลุ่มและการกีดกันทางการค้าส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับคู่แข่งทางการค้าแห่งจอร์เจียไฟฟ่าในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ที่มีและไม่มีสิทธิพิเศษเนื่องจากการรวมกลุ่มทางการค้า ในขณะที่เกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางการค้าก็อาจส่งผลทั้งด้านบวกและลบต่อภาคการส่งออกของไทยได้เช่นกัน เช่น การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือภายใต้ข้อตกลงนาฟต้าย่อมส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตลาดส่งออกสินค้าที่สำคัญทั้งในด้านบวกและลบ โดยผลด้านบวกคือการรวมกลุ่มทางการค้าอาจส่งผลให้ประเทศเม็กซิโกซึ่งมีประชากรประมาณ 91.21 ล้านคน³ ได้มีโอกาสพัฒนาทางเศรษฐกิจให้รุดหน้าจึงเป็นเสมือนการเพิ่มหรือขยายตลาดส่งออกสินค้าไทยในอนาคต ในขณะที่ผลด้านลบ คือ ประเทศไทยต้องเผชิญกับคู่แข่งที่สำคัญที่มีข้อได้เปรียบในการค้าสินค้านิคเดียวกันที่ผลิตในเม็กซิโกมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าจากเม็กซิโกจะได้เปรียบในเรื่องของการยกเว้นอากรขาเข้าและปลอดจากข้อจำกัดของมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใต้อาณัติ เป็นต้น

² *ibid.*, p 2496-97.

³ *International Finance Statistics Yearbook 1995.*

เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการแข่งขันทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าของไทยในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และญี่ปุ่น โดยภาพรวมแล้ว(รูปที่ 5.1) พบว่า ประเทศไทยสามารถยึดครองส่วนแบ่งตลาดนำเข้าได้เพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะในตลาดส่งออกสิงคโปร์ และตลาดส่งออกญี่ปุ่น ถึงแม้ว่าส่วนแบ่งตลาดนำเข้าของไทยในตลาดญี่ปุ่นจะมีความผันผวนเปลี่ยนแปลงขึ้นลงจากเดิมร้อยละ 0.44 ในปี พ.ศ.2533 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.27 ในปี พ.ศ. 2535 ก่อนที่จะปรับตัวลดลงเหลือเพียงร้อยละ 0.71 ในปี พ.ศ.2538 ก็ตาม แต่ในทางตรงข้าม ส่วนแบ่งตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกาก็กลับมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยลดลงจากเดิมร้อยละ 3.57 ในปี พ.ศ.2533 เป็นร้อยละ 2.45 ในปี พ.ศ.2538 ทั้งนี้เนื่องจากภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นนั่นเอง ดังนั้นถ้าประเทศไทยต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไทยจึงจำเป็นต้องแข่งขันทางการค้ากับประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆในตลาดส่งออกที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดของประเทศเหล่านั้นซึ่งนับเป็นการเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของไทยในขณะเดียวกันก็ต้องพยายามรักษาส่วนแบ่งตลาดเดิมไว้เพื่อมิให้ถูกแย่งชิงหรือสูญเสียส่วนแบ่งตลาดที่เคยมีไป ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงต้องแข่งขันทางการค้ากับคู่แข่งที่มีระดับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าที่ใกล้เคียงกัน จากการศึกษาถึงคู่แข่งในการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไทย พบว่า ประเทศแคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมัน สหราชอาณาจักร เม็กซิโก มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ฮองกง และสาธารณรัฐเกาหลี ล้วนเป็นเสมือนคู่แข่งทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงความได้เปรียบอันเนื่องมาจากการรวมกลุ่มทางการค้าของประเทศคู่แข่งเมื่อเปรียบเทียบกับไทยแล้วมีเพียงประเทศแคนาดาและเม็กซิโกเท่านั้นที่ได้รับสิทธิพิเศษในการค้ากับสหรัฐอเมริกามากกว่าไทย ในขณะที่ประเทศมาเลเซียและฟิลิปปินส์ นับเป็นคู่แข่งทางการค้าที่เป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน เช่นเดียวกับไทยจึงไม่มีความได้เปรียบในการค้ากับสิงคโปร์ ประกอบกับการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไปยังประเทศสิงคโปร์ในปัจจุบันดำเนินไปภายใต้การค้าเสรี/ปลอดภาษี จากการศึกษาถึงคู่แข่งทางการค้าของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยที่ผ่านมาจึงสามารถแบ่งคู่แข่งออกเป็น 3 กลุ่มตามสภาพภูมิประเทศ คือ กลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ ได้แก่ ประเทศแคนาดาและเม็กซิโก กลุ่มประเทศยุโรป ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และสหราชอาณาจักร และกลุ่มประเทศเอเชีย ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ฮองกง และสาธารณรัฐเกาหลี โดยคู่แข่งแต่ละประเทศจะมีความได้เปรียบ/เสียเปรียบระหว่างประเทศอันเป็นผลมาจากความแตกต่างของระดับการพัฒนาของประเทศ ศักยภาพการผลิต และความแตกต่างอันเนื่องมาจากทำเลที่ตั้งของประเทศอันส่งผลโดยตรงต่อปัจจัยการผลิตของประเทศนั้นๆนั่นเอง (factor endowment)

รูปที่ 5.1 เปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดนำเข้าแผงวงจรไฟฟ้าไทย
ในตลาดส่งออกที่สำคัญ ปี พ.ศ.2533-2538

จากการแบ่งคู่แข่งทางการค้าของไทยตามลักษณะพื้นที่เพื่อพิจารณาถึงตลาดส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าของแต่ละประเทศ พบว่า คู่แข่งทางการค้าที่อยู่ในแถบยุโรปซึ่งได้แก่ประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และสหราชอาณาจักร นับเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าที่สำคัญของโลก โดยในปี พ.ศ.2538 มีการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าคิดเป็นมูลค่า 4,035.07, 5,562.35 และ 6,3535.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ โดยมีตลาดส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในประเทศแถบยุโรปด้วยกัน ซึ่งได้แก่ประเทศอิตาลี นอกจากนั้นยังเป็นการซื้อขายกันเองในกลุ่มผู้ผลิตเอง ในขณะที่ส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาและประเทศในแถบเอเชียคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ยเพียงร้อยละ 33.47 และ 5.88 ตามลำดับ โดยตลาดสำคัญในแถบเอเชียได้แก่ประเทศสิงคโปร์ ส่วนคู่แข่งทางการค้าของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยในกลุ่มประเทศแถบเอเชีย ซึ่งได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ฮองกง และสาธารณรัฐเกาหลี พบว่า ตลาดส่งออกที่สำคัญคือ ประเทศสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และญี่ปุ่น โดยในปีพ.ศ.2538 มีการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้ารวมคิดเป็นมูลค่า 1,125.09, 9,873.34, 1,720.08 และ 16,734.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ โดยภาพรวมแล้วตลาดส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มประเทศในแถบเอเชียถึงแม้ว่าผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดจะเป็นสหรัฐอเมริกาซึ่งคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ยร้อยละ 34.29 ก็ตาม ในขณะที่ประเทศแคนาดาและเม็กซิโกนับเป็นคู่แข่งทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะ ทั้งนี้เนื่องจากทำเลที่ตั้งของประเทศทั้ง

สองที่อยู่ในทวีปอเมริกาภายใต้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ โดยในปี พ.ศ.2538 แคนาดาและเม็กซิโก มีการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้ารวมคิดเป็นมูลค่า 2,206.04 และ 608.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 94.80 ของมูลค่าการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้ารวมส่งออกไปยังตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกา โดยจะเห็นได้ว่าเม็กซิโกเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเพิ่มขึ้นจากมูลค่า 8.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ.2533 เป็น 608.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2538 โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ

จากการพิจารณาถึงขนาดการค้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งทางการค้า พบว่า ประเทศไทยมีขนาดการค้าใกล้เคียงกับฮ่องกงมากที่สุดโดยในปี พ.ศ.2538 ฮ่องกงมีมูลค่าการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้ารวม 1,720.08 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกของไทย 1,948.85 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีประเทศฟิลิปปินส์ และเม็กซิโกเป็นคู่แข่งทางการค้าที่มีขนาดการค้าเล็กกว่าไทย ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐเกาหลี สหราชอาณาจักร เยอรมัน และฝรั่งเศส นับเป็นคู่แข่งทางการค้าที่มีขนาดการค้าแผงวงจรไฟฟ้าใหญ่กว่าไทย แต่อย่างไรก็ตามจากการแบ่งคู่แข่งทางการค้าตามแหล่งที่ตั้ง (zone) โดยภาพรวม พบว่า คู่แข่งทางการค้าที่อยู่ในแถบยุโรปโดยรวมมีตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกาและประเทศในแถบยุโรป ในขณะที่คู่แข่งทางการค้าในแถบเอเชียโดยรวมแล้วมีตลาดส่งออกหลักๆสามแห่ง คือ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์และญี่ปุ่น ส่วนคู่แข่งในกลุ่มประเทศอเมริกาเหนือกลับมีตลาดส่งออกหลักเพียงแห่งเดียวคือสหรัฐอเมริกา และจากภาพรวมดังกล่าวอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และเยอรมัน แคนาดา และเม็กซิโก นับเป็นคู่แข่งทางการค้าแผงวงจรไฟฟ้าไทยในตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะ ในขณะที่ฮ่องกง ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสาธารณรัฐเกาหลี นับเป็นคู่แข่งทางการค้าของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยที่มีลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมใกล้เคียงกับไทยมากที่สุดและเป็นคู่แข่งทางการค้าที่สำคัญในตลาดส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าที่สำคัญของไทยทั้งสามแห่ง คือ ตลาดส่งออกสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์และญี่ปุ่น (ดูตารางที่ 5.5)

ตารางที่ 5.5 มูลค่าและตลาดส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไทยและคู่แข่งทางการค้า

รายการ	หน่วย / พ.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538
ไทย							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	278.28	452.42	647.74	1,049.77	1,454.00	1,948.85
การขยายตัว	ร้อยละ	-	62.58	43.17	62.07	38.51	34.03
ตลาดส่งออก							
- สิงคโปร์	ร้อยละ	12.79	34.30	28.48	28.95	32.44	28.10
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	36.28	24.04	24.30	27.78	28.73	24.53
- ญี่ปุ่น	ร้อยละ	4.16	6.16	15.71	16.73	13.23	16.71
- เนเธอร์แลนด์	ร้อยละ	13.71	10.56	7.81	7.51	7.86	9.54
- มาเลเซีย	ร้อยละ	4.71	5.06	5.21	4.58	4.44	3.33
- ฮองกง	ร้อยละ	7.88	5.26	5.16	3.63	3.65	4.01
- อื่นๆ	ร้อยละ	20.47	14.62	13.33	10.82	9.65	13.79
สหราชอาณาจักร							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	2,284.31	2,348.80	2,863.86	3,895.58	5,080.31	6,535.49
การขยายตัว	ร้อยละ	-	2.82	21.93	36.03	30.41	28.64
ตลาดส่งออก							
- เยอรมัน	ร้อยละ	24.97	27.96	29.47	27.89	27.89	28.00
- ฝรั่งเศส	ร้อยละ	10.61	9.60	9.24	11.22	10.01	12.03
- ไอร์แลนด์	ร้อยละ	0.01	6.26	9.73	10.01	11.22	9.60
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	9.65	9.17	8.96	9.76	9.76	9.07
- อิตาลี	ร้อยละ	10.24	9.89	8.88	7.73	7.73	6.56
- สิงคโปร์	ร้อยละ	3.96	3.93	3.47	2.45	2.51	1.98
- อื่นๆ	ร้อยละ	40.56	33.19	30.25	30.94	30.89	32.76
เยอรมัน							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	5,479.39	2,757.80	2,629.73	2,679.19	4,287.79	5,562.35
การขยายตัว	ร้อยละ	-	(49.67)	(4.64)	1.88	60.04	29.73
ตลาดส่งออก							
- อิตาลี	ร้อยละ	23.31	24.70	20.67	17.25	20.40	9.76
- สหราชอาณาจักร	ร้อยละ	12.00	9.93	11.18	9.31	10.70	13.43
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	7.25	8.59	7.22	7.23	8.86	6.89
- ฝรั่งเศส	ร้อยละ	10.22	8.77	9.60	7.20	10.13	14.40
- มาเลเซีย	ร้อยละ	4.64	5.08	5.09	6.97	5.68	8.51
- สิงคโปร์	ร้อยละ	6.62	6.66	4.37	6.82	6.52	5.62
- อื่นๆ	ร้อยละ	35.96	36.27	41.87	45.22	37.71	41.39

ตารางที่ 5.5 มูลค่าและตลาดส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไทยและคู่แข่งทางการค้า (ต่อ)

รายการ	หน่วย/ท.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538
ฝรั่งเศส							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	1,583.72	1,612.14	1,709.45	2,004.18	2,476.60	4,035.07
การขยายตัว	ร้อยละ	-	1.79	6.04	17.24	23.57	62.93
ตลาดส่งออก							
- อิตาลี	ร้อยละ	43.21	34.48	37.62	21.03	15.45	20.81
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	7.19	4.95	5.66	11.23	14.24	17.51
- เยอรมัน	ร้อยละ	10.68	16.04	16.60	16.04	19.43	15.54
- สหราชอาณาจักร	ร้อยละ	8.85	9.03	9.43	10.18	8.95	8.39
- สิงคโปร์	ร้อยละ	8.86	12.03	5.33	6.95	2.15	2.02
- อื่นๆ	ร้อยละ	21.21	23.47	25.36	34.57	39.77	35.73
แคนาดา							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	1,117.85	1,540.04	1,879.87	1,563.19	1,721.65	2,206.04
การขยายตัว	ร้อยละ	-	37.77	22.07	(16.85)	10.14	28.14
ตลาดส่งออก							
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	95.86	96.63	96.37	95.22	89.72	91.47
- สหราชอาณาจักร	ร้อยละ	0.99	0.76	0.40	0.86	1.06	1.47
- อิตาลี	ร้อยละ	0.05	0.45	1.27	0.74	4.69	1.22
- สาธารณรัฐเกาหลี	ร้อยละ	0.52	0.57	0.34	0.72	0.44	1.08
- เยอรมัน	ร้อยละ	0.41	0.29	0.19	0.32	0.19	0.18
- สิงคโปร์	ร้อยละ	0.11	0.13	0.04	0.28	0.12	0.20
- อื่นๆ	ร้อยละ	2.06	1.17	1.39	1.86	3.78	4.38
เม็กซิโก							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	8.81	12.89	71.32	306.81	453.52	608.73
การขยายตัว	ร้อยละ	-	46.31	453.30	330.19	47.82	34.22
ตลาดส่งออก							
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	33.47	83.76	20.83	96.89	97.86	97.13
- สิงคโปร์	ร้อยละ	6.20	2.62	0.26	1.04	0.87	1.24
- บราซิล	ร้อยละ	9.09	1.47	76.84	0.22	0.04	0.07
- ฮองกง	ร้อยละ	4.88	6.38	0.87	1.66	0.54	-
- อื่นๆ	ร้อยละ	51.24	12.15	2.07	1.85	0.69	1.56

ตารางที่ 5.5 มูลค่าและตลาดส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไทยและศูนย์กลางการค้า (ต่อ)

รายการ	หน่วย/พ.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538
ฟิลิปปินส์							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	235.54	112.71	374.49	575.03	793.29	1,125.09
การขยายตัว	ร้อยละ	-	(52.15)	232.26	53.55	37.96	41.83
ตลาดส่งออก							
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	50.01	33.19	40.10	42.29	37.44	26.43
- สิงคโปร์	ร้อยละ	5.91	6.06	8.42	14.27	18.92	25.05
- ญี่ปุ่น	ร้อยละ	10.15	26.37	16.62	12.30	9.40	11.85
- ฮองกง	ร้อยละ	9.20	13.48	14.46	11.52	7.23	5.41
- ฝรั่งเศส	ร้อยละ	7.62	9.93	10.13	11.42	2.98	1.40
- อื่นๆ	ร้อยละ	17.11	10.97	10.27	8.20	24.02	29.86
มาเลเซีย							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	3,286.66	3,549.54	4,127.32	5,039.71	6,880.64	9,873.34
การขยายตัว	ร้อยละ	-	8.00	16.28	22.11	36.53	43.49
ตลาดส่งออก							
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	42.59	38.97	40.71	41.16	39.90	37.95
- สิงคโปร์	ร้อยละ	15.20	19.10	17.48	17.48	21.05	23.33
- สหราชอาณาจักร	ร้อยละ	9.24	9.65	10.12	9.99	9.58	10.42
- ฮองกง	ร้อยละ	10.10	8.45	9.26	9.07	7.08	6.52
- เมอร์มัน	ร้อยละ	4.57	3.05	3.02	2.90	2.53	3.23
- ฝรั่งเศส	ร้อยละ	0.70	0.98	1.69	2.32	2.83	0.25
- อื่นๆ	ร้อยละ	17.60	19.80	17.72	17.08	17.02	18.30
ฮ่องกง							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	1,703.86	1,658.46	2,098.99	2,898.11	1,149.77	1,720.08
การขยายตัว	ร้อยละ	-	(2.66)	26.56	38.07	(60.33)	49.60
ตลาดส่งออก							
- สิงคโปร์	ร้อยละ	12.93	37.89	40.45	37.61	40.09	28.92
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	36.51	25.11	28.40	31.67	29.56	34.90
- สหราชอาณาจักร	ร้อยละ	6.27	4.62	4.93	5.88	5.65	6.06
- จีน	ร้อยละ	4.98	4.67	5.86	5.92	3.86	5.17
- สาธารณรัฐเกาหลี	ร้อยละ	1.74	1.40	2.20	2.87	2.53	2.15
- อื่นๆ	ร้อยละ	37.57	26.31	18.16	16.05	18.32	22.80

ตารางที่ 5.5 มูลค่าและตลาดส่งออกแผงวงจรไฟฟ้าไทยและคู่แข่งทางการค้า (ต่อ)

รายการ	หน่วย / พ.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538
สาธารณรัฐเกาหลี							
มูลค่าส่งออก	ล้าน US\$	4,072.74	5,134.84	6,233.80	6,426.01	9,917.85	16,734.53
การขยายตัว	ร้อยละ	-	26.08	21.40	3.08	54.34	68.73
ตลาดส่งออก							
- สหรัฐอเมริกา	ร้อยละ	37.33	39.08	36.30	40.76	40.37	37.90
- สิงคโปร์	ร้อยละ	9.23	18.64	25.15	16.13	15.96	14.13
- ญี่ปุ่น	ร้อยละ	26.63	9.39	7.80	11.29	14.21	15.69
-ฮ่องกง	ร้อยละ	7.57	8.41	8.65	8.48	7.48	7.51
- มาเลเซีย	ร้อยละ	4.63	6.20	6.90	6.71	4.24	6.05
- เวียดนาม	ร้อยละ	4.97	4.67	3.89	4.41	5.09	5.40
- อื่นๆ	ร้อยละ	9.64	13.61	11.31	12.22	12.64	13.33

ที่มา : United Nation, International Trade Microfilm of Canada, Mexico, France, United Kingdom, Germany, Malaysia, HongKong, Philippine, Korea Rep., Thailand 1990-1995.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทยกับคู่แข่งทางการค้า

เพื่อให้เกิดความชัดเจนของระดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ (International Competitiveness) การเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจลงทุนระหว่างประเทศขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจโลกทั้งด้านการเงิน การลงทุนและการค้า ซึ่งอยู่ในรูปของการให้การช่วยเหลือระหว่างประเทศและการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศในลักษณะของการลงทุนโดยตรงโดยการย้ายฐานการผลิต การร่วมทุนระหว่างประเทศ ตลอดจนการลงทุนทางอ้อมโดยผ่านตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในรูปของการลดต้นทุนการผลิต ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย ผลตอบแทนจากการซื้อขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) การจ้างงานและรายได้ที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนแสวงหาประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางการค้าของประเทศต่างๆภายใต้ภาวะการแข่งขันทางการค้าโลกที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ดังนั้นการเพิ่มแรงจูงใจในการลงทุนจึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆด้วยเหตุนี้การปรับทิศทางพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกับภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการค้าโลกจึงเป็นเสมือนการยกระดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศและสะท้อนถึงสถานะการณ์การค้าและการลงทุน โดยเปรียบเทียบของประเทศว่ามีจุดเด่นหรือจุดอ่อนประการใด โดย International Institute for Management Development (IMD) ได้จัดทำรายงานความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ (World Competitiveness Yearbook 1996.) โดยการจัดเรียงลำดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในขั้นแนวหน้ารวม 46 ประเทศ ประกอบด้วย สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา ดัทช์เนเธอร์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ ญี่ปุ่น ฟินแลนด์ มาเลเซีย แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อิตาลี นอร์เวย์ สเปน ไต้หวัน ตุรกี ออสเตรเลีย อังกฤษ ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน ไทย สาธารณรัฐเชก กรีซ ไอร์แลนด์ อินโดนีเซีย โคโลมเบีย แอฟริกาใต้ เม็กซิโก อินเดีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี เวเนซุเอลา รัสเซีย และบราซิล โดยพิจารณาถึงความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมรวม 8 ปัจจัย¹ ได้แก่ ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ (Domestic Economic Strength) ความสามารถในการพัฒนาประเทศเข้าสู่ระบบนานาชาติ (Internationalization) ความสามารถของรัฐบาล (Government) ซึ่งรวมถึงนโยบายของรัฐในการบริหารที่เอื้อต่อการค้ำนินธุรกิจ การพัฒนาของระบบการเงินและ

¹ รายละเอียดกล่าวไว้ในบทที่ 2 หน้า 40-41.

ตลาดทุน (Finance) โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Infrastructure) ความสามารถในการบริหารและจัดการ (Management) ของธุรกิจเอกชน ความสามารถในการพัฒนาและการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science&Technology) และทรัพยากรบุคคล (People) เป็นหลัก จากรายงานดังกล่าวส่งผลให้ทราบถึงฐานะการแข่งขันระหว่างประเทศโดยรวมของไทย และคู่แข่งทางการค้าของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทย โดยในปี พ.ศ.2538 ประเทศไทยถูกจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมอยู่ในอันดับที่ 30 ของโลกและเมื่อเทียบกับคู่แข่ง คือ ประเทศแคนาดา เม็กซิโก ฝรั่งเศส เยอรมัน สหราชอาณาจักร มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ฮองกง และประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 12, 42, 20, 10, 19, 23, 31, 3 และอันดับที่ 27 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยรวม พบว่า ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยรวมของไทยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประเทศแคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมัน สหราชอาณาจักร มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และฮองกง ในขณะที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าประเทศเม็กซิโก และสาธารณรัฐเกาหลี โดยจุดเด่นของความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทยเมื่อเทียบกับคู่แข่งคือความสามารถในการแข่งขันด้านความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและการบริหารของรัฐบาลซึ่งอยู่ในอันดับที่ 8 และ 12 ตามลำดับ ในขณะที่ความสามารถในการพัฒนาระบบการเงินและตลาดทุนจัดอยู่ในระดับปานกลางอันดับที่ 26 และจุดค้ำยันของขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทย คือ การบริหารและการจัดการของเอกชน การพัฒนาเข้าสู่ระบบสากล ทรัพยากรมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันเชิงการพัฒนาทางเทคโนโลยี&วิทยาศาสตร์ ซึ่งจัดอยู่ในระดับอันดับที่ 31, 33, 40, 42 และ 44 ตามลำดับ

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบระดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยรวมของไทยกับคู่แข่งทางการค้าแล้ว พบว่า ขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยรวมของไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 8 เมื่อเทียบกับคู่แข่งทางการค้า โดยคู่แข่งทางการค้าที่มีระดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยรวมสูงสุดคือ ฮองกง รองลงมาคือประเทศเยอรมัน แคนาดา สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส ตามลำดับ ในขณะที่เม็กซิโกนับเป็นคู่แข่งทางการค้าที่มีระดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยรวมต่ำที่สุด (ดูตารางที่ 5.6 และรูปที่ 5.2)

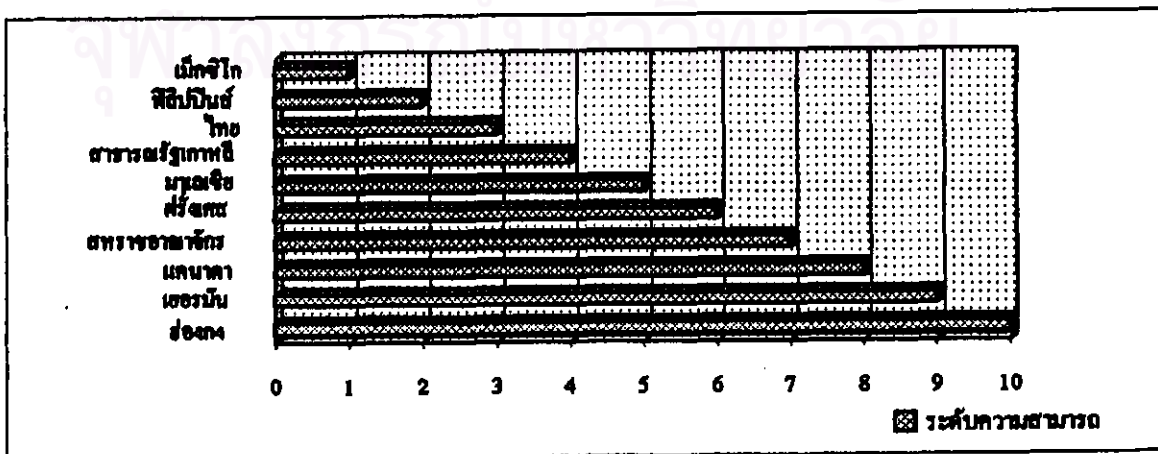
ตารางที่ 5.6 เปรียบเทียบอันดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทยกับคู่แข่งทางการค้า พ.ศ. 2539

ประเทศ	1.ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ	2.ความสามารถที่พัฒนาซึ่งผู้ร่วมตลาด	3.การบริหารจัดการของรัฐบาล	4.การพัฒนากระบวนการเงินและตลาดทุน	5.โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	6.การบริหารและการจัดการของเอกชน	7.การพัฒนาทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์	8.ทรัพยากรมนุษย์	คะแนนรวมในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยเฉลี่ย
ฮ่องกง	8	4	2	7	9	14	20	22	3 (1)
เยอรมัน	19	9	19	8	12	20	3	12	10 (2)
แคนาดา	26	17	10	19	4	16	10	6	12 (3)
สาธารณรัฐเกาหลี	21	8	16	9	14	23	16	27	19 (4)
ฝรั่งเศส	23	7	36	22	17	19	5	20	20 (5)
มาเลเซีย	7	16	4	19	22	15	29	34	23 (6)
สาธารณรัฐเกาหลี	4	43	33	40	34	28	25	21	27(7)
ไทย	12	33	8	26	42	31	44	40	30 (8)
ฟิลิปปินส์	29	31	12	35	44	29	26	38	31 (9)
เม็กซิโก	41	40	38	42	31	35	46	30	42 (10)

ที่มา : The World Competitiveness Yearbook 1996.

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ การเปรียบเทียบอันดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทยกับคู่แข่งทางการค้า

รูปที่ 5.2 เปรียบเทียบระดับความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทยกับคู่แข่งทางการค้า

เนื่องจากอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยเป็นการรับจ้างผลิตในขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วน (assembly) โดยอาศัยความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานเป็นสำคัญ ดังนั้น นอกจากความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศโดยพิจารณาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่กล่าวมาข้างต้นซึ่งเป็นสิ่งจูงใจในการย้ายฐานการผลิตแล้ว อัตราค่าจ้างแรงงานภายในประเทศยังเป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งมีผลต่อต้นทุนการผลิตโดยตรง ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลหนึ่งของการย้ายฐานการผลิตคือการประสมภาวะค่าจ้างแรงงานภายในประเทศผู้ย้ายฐานการผลิตสูงเกินไป และจากตารางที่ 5.7 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราค่าจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมของไทยและคู่แข่งทางการค้า โดยภาพรวมพบว่า ประเทศไทยนับเป็นฐานการผลิตแผงวงจรไฟฟ้าแห่งหนึ่งที่มีความได้เปรียบด้านแรงงานถึงแม้ว่าค่าจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศโดยรวมจะมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากเดิมวันละ 3.65 US\$/คน ในปี พ.ศ.2530 เป็นวันละประมาณ 6.01 US\$/คน ในปี พ.ศ.2536 และวันละ 6.53 US\$/คน ในปี พ.ศ.2537 ก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งทางการค้าของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทย คือ ประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เม็กซิโก ฮองกง สาธารณรัฐเกาหลี เยอรมัน ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร และประเทศแคนาดา ที่มีอัตราค่าจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศเฉลี่ยในปี พ.ศ.2536 ประมาณวันละ 9.28, 12.00, 16.05, 31.26, 39.38, 67.27, 71.52, 74.35 และวันละ 97.98 US\$/คน ตามลำดับแล้ว นับว่าค่าจ้างแรงงานของประเทศไทยถูกที่สุด รองลงมาคือ ค่าจ้างแรงงานภายในประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และเม็กซิโก ตามลำดับ ในขณะที่ค่าจ้างแรงงานของประเทศแคนาดาแพงที่สุด คือประมาณวันละ 97.98 US\$/คน หรือประมาณ 16.30 เท่าของค่าจ้างแรงงานไทย

จากการศึกษาที่ผ่านมาเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทยกับคู่แข่งทางการค้าโดยภาพรวมแล้วพบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่เหมาะสมแก่การเป็นฐานการผลิตสินค้าที่เน้นการใช้แรงงาน (Labour Intensive) ทั้งนี้เนื่องจากราคาจ้างแรงงานที่ค่อนข้างถูกมากเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งทางการค้าโดยเฉพาะคู่แข่งที่อยู่ในแถบยุโรปและอเมริกาเหนือ ประกอบกับมีการบริหารงานของภาครัฐบาลและความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับขั้นแนวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งบางประเทศถึงแม้ว่าจุดด้อยของความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของไทยจะอยู่ที่การพัฒนาทางเทคโนโลยี & วิทยาศาสตร์ค่อนข้างน้อยก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันจุดด้อยดังกล่าวนี้ยังไม่มีความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทย ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยเป็นการรับจ้างผลิตในขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วนสำเร็จรูป โดยนำเข้าเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่แฝงมากับเครื่องจักรจากต่างประเทศมาใช้ร่วมกับแรงงานภายในประเทศเท่านั้นดังนั้นผลได้จากการคำนวณอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยจึงอยู่ในรูป

ของการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มจากการผลิตน้อยมาก ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าไทยส่วนใหญ่จึงยังไม่มีความจำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research & Development) เพื่อค้นหาเทคโนโลยีในการผลิตใหม่ๆด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.7 เปรียบเทียบอัตราค่าจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมของไทยกับคู่แข่งทางการค้า

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐ/คน/วัน

ประเทศ	ปี พ.ศ.	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537
ไทย		3.65	3.99	4.16	4.69	5.16	5.65	6.01	6.53
ฟิลิปปินส์		4.4	5.07	5.65	6.26	6.28	7.93	9.28	NA
มาเลเซีย		8.89	8.23	8.43	8.71	9.34	11.13	12.00	NA
เม็กซิโก		6.59	8.08	9.18	10.3	12.11	14.49	16.05	16.28
ฮ่องกง		15.39	17.53	20.11	23.01	25.79	28.23	31.26	34.45
สาธารณรัฐเกาหลี		14.28	19.19	26.17	29.82	33.6	36.55	39.38	45.43
เยอรมัน		NA	NA	NA	NA	45.49	90.89	67.27	76.45
ฝรั่งเศส		54.53	56.12	54.46	66.79	67.31	74.59	71.52	NA
สหราชอาณาจักร		54.16	62.89	62.43	74.29	79.58	84.52	74.35	NA
แคนาดา		74.69	83.57	91.55	97.68	104.29	102.36	97.98	NA

ที่มา : Yearbook of Labour Statistics 1987-1995.

หมายเหตุ : Wage in manufacturing.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย